

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

SELLE NÄDALA SÜNNIPÄEVALAPSED:

AGNESE LAURENZI 15.4
KAISA ROOSE 15.4
VILLU VIHERMÄE 15.4
EDA LAIDMETS 16.4
TIIA SOMER 16.4
EVA KOFF 17.4
MARGIT TOHVER 17.4
JAANA KALMUS 18.4
EDITH ALLIKA-REBANE 20.4
LEMBIT LIIVAK 20.4
ILVAR SAAR 21.4
IVIKA ROOSIMAA 22.4
KADRI KIVI 22.4

SELLES NUMBRIS

Kõne usuõpetuse olümpiaadi riigivoorust..... 2

VANEMATEKOGU 12.04.23

1. Kalendrid kui juhtimise inforuum. Koolides kasutatakse õpilaste, õpetajate ja vanematega suhtlemiseks Stuudiumi kalendrit. Selle sündmusi näevad vaid need grupid, kellega neid jagatakse. Üldise kalendri võimalust Stuudiumis ei ole. Kogu meie keskkonda puudutav info peaks kajastuma Google'i kalendris, kus on määratud eraldi kihtide valikud (VHK, PMK, juhtkond, muusikaprogramm sündmustega, PK, GÜM jne). Kuna erinevate koolide sündmustel on palju, siis on Stuudiumi kalender nende planeerimiseks ja osalejate informeerimiseks väga sobiv. Ent kõik sündmused, mis puudutavad tervet kooli/osakonda ja/või paljusid õpetajaid, peaksid olema kindlasti ka Google'i kalendris. Pigem võib olla sündmus dubleeritud kui et üldse info puudub. Meie keskkonnas tegevuste planeerimiseks, otsuste tegemiseks ja konfliktide vältimiseks on see hädavajalik.

2. Ülestõusmispühade tähistamine koolis. Vanematekogu tänab kõiki, kes aitasid

kaasa selle nädala korraldamisele: **Pille Raitmaa** ja **Chema** viisid läbi ristitee gümnaasiumis, algkooli klassidele oli **Mari Klammeri** valmistanud kena esitluse, **Alar** saatis põhikooli õpetajatele materjalid, mida tundides kasutada. PMKs toimus ka ristitee. Teenistused olid nii VHKS kogu koolile koos kui PMKs.

Arutati, kas nelipühade ajal korraldatakse samalaadne palverännak nagu oli eelmisel aastal. Kuna selle korraldamine on väga suur töö, siis plaanitakse seda jälle juubeliaastal, nelja aasta pärast. Nelipühadeks on planeeritud teenistused. Klassiga või kooliga saab soovi korral palverännaku korraldada.

3. 12. klassi muusikute lõpukontserdid. Kadri Niineväli kutsus kõiki kuulama ja vaatama muusikaharu lõpuklassi kontserte.

4. Klassikokkutulek. 15. lennul lubati korraldada klassikokkutulek 29. juunil Vene 22 gümnaasiumi hoovis ja I korrusel. Üritus toimub kell 17.00–22.00.

KONTSERDID

Laupäev, 15. aprill

kell 15.00 Anastassia Obili ja Karina Nefedova (Lasnamäe Huvikool) õpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Esmaspäev, 17. aprill

kell 16.30 I–III klassi puhkpilliõpilaste aastakontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 17.00 lisapilli õpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Kolmapäev, 19. aprill

kell 17.30 muusikakooli õpilaste kontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 18.00 tasemeeksam Vanalinna Muusikamajas

Neljapäev, 20. aprill

kell 17.00 IV–VII klassi puhkpilliõpilaste aastakontsert Vanalinna Muusikamajas

kell 17.00 VI klassi klahvpilliõpilaste aastakontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 18.00 Annabel Soode gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Tallinna Jaani kirikus

ÕNNITLEME!

PMK 6.P klassi õpilane **Jaakob Ojasoo** sai Känguru matemaatika võistlusel Eestis I koha. Kokku said tema vanuseklassis maksimumpunktid ainult viis õpilast üle kogu Eesti. Palju õnne!

RELIGIOON: RAHU LOOJA VÕI SÕJAÕHUTAJA?

RAHEL RAUDNE (10.H)

Usuõpetuse olümpiaadi vabariiklikus voorus esitatud kõne

Tänapäeva noorena puutun sotsiaalmeedias palju kokku umbusu või isegi vihaga religiooni vastu. Paljud noored on pidanud kannatama oma vanemate konservatiivsete religioosete vaadete tõttu ning seetõttu vastandanud end täielikult religioonile. Palju on kritiseeritud religioonide sõjakust. Arvatakse, et religioon on laastav ja mürgitav, toob maale rahunust ja õhutab sõda. Neile vastanduvad religioossete apoloogeetid aga leiavad, et kõik hädad tulid sellest, et pöörduti ära religioonist ja meie kõlbeline allakäik on ennekõike ateismi tulemus. Kumba vaadet pooldada? Kas religioon toob maailmale rahu või õhutab sõda?

Põgus pilk maailma ajaloole tundub kinnitavat viimast. Ristisõjad, islami vallutused, idamaiste religioonide sõjakus – kõik see jätab mulje, et religioon õigustab vägivaldsemist ja tapmist. Tegelikult on küsimus keeruline ja mitmetahuline.

Kõigepealt tuleks küsida, mis teeb sõjast usulise sõja? Sõda saab ususõjaks nimetada siis, kui sõda juhivad vaimulikud ja omavahel võitlevad religiooselt määratletud grupid. Vaimulikud õigustavad sõda ja vaenlase tapmist ning ei pea seda patuks, kui eesmärk on usku tugevdada, enda religiooset gruppi puhastada ja teist religiooset gruppi maalt ära ajada või nende usku hävitada. Viimaks iseloomustab usulisi sõdu ka märterlus. Vaatlen järgnevalt paari näidet ning nende vastavust ususõja definitsioonile.

Katoliku kirik organiseeris alates 11. sajandist üle kümne ristisõja, et kaitsta või levitada ristiusku. Suuremad sõjad toimusid Püha Maa ehk Jeruusalemma kaitsmiseks muslimite eest. Ristisõjad vastavad mitmele ususõja tunnusele. Neid juhtisid katoliku kirik ja Rooma paavstid, kristlased sõdisid teiste usuliste gruppide vastu, paavstid õhutasid kristlasi sõtta minema, pakkusid neile pattude andeksandmist, indulgentse jm vara. Sõdade eesmärk oli usu levitamine, Püha Maa või Bütsantsi kaitsmine muslimite eest ja islami leviku peatamine. Siiski ei saaks väita, et religioon oli ristisõdade ainus ajend. Tihti soovisid sõjajuhid hoopis laiendada oma territooriume ja poliitilist mõjuvõimu.

Kuid mida ütleb sõdimise kohta Piibel? Uues Testamendis on pigem esiplaanil Jumala soov kristlasi sõdimist hoida. „Te olete kuulnud, et on öeldud:

„Armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast. Ent mina ütlen teile: armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad.“ (Matteuse 5:43,44) „Siis ütles Jeesus talle: „Pista oma mõök tuppe tagasi, sest kõik, kes mõõga tõmbavad, mõõga läbi hukkuvad.“ (Matteuse 26:52)

Islamisõjad said alguse 623. aastal. Aastatel 634–742 levis islam kiiresti üle kogu Araabia poolsaare, Hispaania, Bütsantsi piiride ja Lähis-Ida. Ka need vallutused vastavad hästi ususõja kriteeriumitele: sõda õhutasid Muhammad ja temale järgnevad kaliifid, sõdisid muslimid „ebajumalakummardajate“, kristlaste ja juutide vastu, Muhammad, kaliifid ja ka Koraan ehk Jumal ise õigustasid sõdimist ja vastaste tapmist, eesmärk oli islami levitamine, et panna „ebajumalakummardajad“ Jumalat kummardama. Sõdida ja sõjas surra oli auasi. Kõik sõjas surnud muslimid pidid minema paradiisi Jumala juurde.

Koraan õigustas islamimaade vallutusi, kuid samas manitses ka muslimeid, et need vallutustega liiale ei läheks. (2:190) „Võideldge Jumala teel nende vastu, kes võitlevad teiega, kuid ärge saage ülestajateks. Tõesti Jumal ei armasta ülestajaid.“ (8:61) „Kui uskmatud eelistavad rahu, siis eelista rahu ka sina ja looda Jumala peale.“

Läänes on monoteistlike usundite vaheliste sõdade ja konfliktide tõttu jäänud mulje, et idamaised religioonid on palju rahumeelsemad. Lääne lemmik – budism – õhutab ju vägivaldust ning leiab, et sõda on tähtsusetu. Ometi on ka budismi ajaloo olnud sõjakaid kuningaid, näiteks Duttagamini, kes valitses India aladel 2. sajandil eKr. Tema sõjakust toetasid ka budistlikud mungad, kes väitsid, et kuna vastased polnud budistid, oli nende tapmine võrdväärne koletise tapmisega. Ka rahumeelne Jaapani rahvausund sintoism on keisrile andnud ülimalt võimu, pärjates ta päikese-*kami* Ameterasu järglase tiitliga. See tegi keisrist justkui jumala ja andis Jaapani rahvusele religiooni kaudu ülimalt staatuse. Selle õigustusega põhjendas Jaapan teise maailmasõja ajal oma vallutusi ning vangide ebainimlikku kohtlemist.

Ometi on religioon toonud ka rahu nii ühiskondadele kui ka üksikisikutele. Religioonid aitavad leevendada kan-

natusi, pakuvad tuge eetiliste valikute osas, korraldavad rituaale, et anda elule tähendus. Religioonil on olnud tähtis roll, mis inspireerib inimesi rahu poole püüdlema. Martin Luther King, Desmond Tutu, Dalai Lama, Ema Theresa – need on kõigest mõned Nobeli rahupreemia laureaadid, kes aitasid oma usundi nimel töötades maailma parandada. On ka rohkelt globaalseid religioossete organisatsioone, mis võitlevad rahu nimel: Rooma katoliku Sant'Egidio, judaismi Peace Now In Israel, budismi Sarvodaya jpt. Roomakatoliku ja protestantlik misjonitöö on aastaid aidanud parandada elutingimusi, pakkudes haridust ja tasuta tervishoidu. Ka kirikud, mošeed, templid ja muud pühakojad, mis ei sekku poliitikasse, on siiski pakkunud tuge nii ühiskonnale kui üksikisikule.

Kas siis religioon loob rahu või õhutab sõda? Sellele küsimusele on keeruline vastata, sest religioon on muutuv ning individuaalne. Ta võib ühendada inimesi või tekitada nende vahel konflikti. Religiooni retoorikat ja tundeid võivad poliitikud kergesti mõjutatada, nii halvas kui heas. Religioon muutub ohtlikuks, kui see seguneb võimuga. Kui despotlik võim asub religiooni ideoloogiat oma eesmärkide saavutamiseks kasutama, võib see viia teiste religioossete gruppide tagakiusamiseni. Aga võim ei kasuta ainult religiooni oma eesmärkide saavutamiseks, vaid ka teisi narratiive. 20. sajandil nägime Hitler natsionalistliku Saksamaa ja fašistliku Itaalia näol, mis juhtus, kui rahvuslus seguneb võimu ja karismaatiliste juhtidega. Siiski ei saaks väita, et rahvuslus iseenesest sõda õhutaks.

Kuid kõik on siiski seotud inimese maailmavaatega. Uusateistid leiavad mõistagi, et religioon õhutab sõdu, sest see sobib kõige paremini kokku nende maailmapildiga. Usklik aga ei soovi uskuda, et religioon, mis on temale toonud rahu, toetanud raskematel aegadel ning aidanud elada vooruslikku elu, võiks olla põhjus inimeste tapmiseks. Religioonide ajalugu ja õpetust uurides võib jõuda tõdemuseni, et religioonid ise ei õhuta sõda, vaid seda teevad inimesed, kes neid õpetusi väärtelt kasutavad. Religioon on nagu ravim – vale tarvitamise korral võib ta teha palju kurja, aga õigel kujul korda saata palju head.